

Lantulan koulun historia

Historian tutkielma
Kalle Hanhijärvi
Vammalan yläaste
8 C
Kevät 2007

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Koulunkäynti Lantulan seudulla ennen omaa koulua	4
2.1 Kiertokoulut	4
2.2 Kansakoulut	5
3. Oma kansakoulu	6
3.1 Taustaa	6
3.2 Koulun rakentaminen.....	6
4. Kouluaajan alku.....	7
5. Koulunkäynti talvisodan jälkeen.....	8
6. Peruskoulun aika.	9
7. Lakkautetun koulun toiminta nyt	11
8. Lopuksi	12
LÄHTEET	13
LIITTEET	14

Liite 1: Ulkopiirustukset 1938

Liite 2: Sisäpiirustukset 1938

Liite 3: Ensimmäiset opettajat vuonna 1939: vas. Aili Marttila, Tuure Virri ja Sirkka Sinivirta

Liite 4: Todistus 1940-luvulta

Liite 5: Isojärven koulun ensimmäisiä oppilaita

Liite 6: Pikkulottakurssilaisia koulun pihassa

Liite 7: Lantulan koulusta ensimmäisinä lähteneet

1. Johdanto

Lantulan koulu, entiseltä nimeltään Isojärven koulu, sijaitsee Vammalan Lantulassa. Minä ja sukuni kolme edellistä sukupolvea ovat käyneet kyseistä koulua sen alkuajoista sen lopettamiseen asti.

Kiinnostuin aiheesta, koska siitä on paljon tietoa ja olen itsekin käynyt Lantulan koulua. Halusin myös selvittää, miksi Lantulan kaltaiseen pieneen kylään on rakennettu koulu ja miksi se sitten lakkautettiin. Minua kiinnosti myös millaista koulunkäynti oli Lantulassa ennen koulurakennusta.

2. Koulunkäynti Lantulan seudulla ennen omaa koulua

1800-luvulla lukuopetus oli perheissä tapahtuvaa. Opetustoimi oli lähinnä seurakuntien vastuulla ja järjestämää. Seurakunnat palkkasivat, kinkerijakoon perustuen taitavia, lähinnä vaimoja ja leskiä lukemista opettamaan. Pidettiin ns. sunnuntaikouluja. Kanttorit, lukkarit ja suntiot kuulustelivat lukutaidon ja oli seurakuntia, joissa ei päässyt rippikouluun, jos ei osannut lukea.

Antero Varelius kuvasi tilannetta vuonna 1853: ”Sivistyksen edistytymiseksi ei ole kasvavalla kansalla mitään varsinaista koulua, vaan on lasten opetus vanhimpain velvollisuutena, ja monet näistä täyttävät aivan huonosti vaatimukset. Sen tähden ovat papit suvisaikoina kutsuneet huonoja lukioita kirkkoon pyhäehtoopuoliksi, ja asettaneet Lukkarin ja Suntion niitä taivuttamaan ja lujettamaan, sama teko on huonoimpain kanssa rippiskoulussakin.”

1860-luvulla valmistui ja tuli voimaan Keisarillisen Majesteetin Armollinen Asetus koulutoimen järjestämisestä Suomen Suuriruhtinasmaassa. Siinä annettiin kunnille mahdollisuus kansakoulujen perustamiseen, kuitenkin ilman nimenomaista pakkoa. Siihen sisältyi myös mahdollisuus saada valtionapua.

Vuonna 1869 asia otettiin ensimmäisen kerran esille Tyrvällä. Oltiin juuri eletty vaikeat nälkävuodet ja kunnan varat olivat vähissä. Kansakoulujen perustamista luonnollisesti vastustettiin, koska se olisi vähentänyt kunnan varoja entisestään. Asialle saatiin kuitenkin myönteinen päätös ja 1870 ohjesääntö valmistui ja se hyväksyttiin Suomen Senaatin Talous- Osastolla.

Ohjesäännön ensimmäinen pykälä sanoo: ”Ensimmäinen opetus oikein lukemaan ja ymmärtämään äidinkieltä sekä kristinopin taidossa pitää, niin kuin tähänkin asti, etupäässä oleman kodin velvollisuutena, kuitenkin asetetaan jokaiseen lukulahkoon eli ruotuun ruotu- eli kiertäviä pientenlasten kouluja.”

2.1 Kiertokoulut

1800-luvun lopulla tuli päätös kiertokoulujen perustamisesta. Tyrvälle perustettiin ensimmäinen 1881. Kaarlo (Kalle) Prusin oli Kuntakokous nimittänyt piirimieheksi ja hän kutsui ensimmäisen kokouksen koolle. Seuraavaksi piirimiehen tehtävässä toimi 1899 alkaen Paavo Reku ja vuodesta 1908 Kalle Linkki koulumuodon lopettamiseen asti.

Kokouspöytäkirjassa 9. päivä syyskuuta 1881 Kalle Prusi oli kuulutuksen kautta kutsuttanut kokoon lukupiirin sanavaltaiset henkilöt keskustelemaan ja päättämään, mihin ja miten pikkulasten koulu asetetaan ensimmäiseksi ym. Seuraavassa on kokouksen viisi pykälää suoraan lainattuna:

”1 §

Koulu on vuoronsa kussakin talossa, ylitse koko koulupiirin pidettävä seuraanisessa järjestyksessä, nimittäin jos koulu tänä vuonna sioitetaan keskikohdalle lukupiirissä, niin seuraavana vuonna se sioitetaan ylipäähän ja sen jälkeen toiseen päähän.

2 §

Missä koulu tulee olemaan talviaikana lokakuun ensimmäisen ja toukokuun ensimmäisen päivän välillä, siihen annetaan kolme sylvä koivuhalkoja palkkioksi, vaan missä koulu tulee olemaan suviaikana sanottujen päivien välissä, sille ei anneta mitään palkkiota.

3 §

Pöydät ja istuimet ovat laitettavat urakkahuutokaupalla vähemmän vaativalla, joihinkaan toimimiehen on mallit annettava, jotka ovat heti maalattavat, samoin myös kuin sanotut esineet pilaantuvat, siinä sen enemmän piirikunnan jäseniä kuulustelematta. Samoin tehdään myös ison taulun kanssa.

4 §

Opettajalla tarvitsepi olla lukupiirin yhteisillä varoilla ostettuna valoainetta puuttumatta.

5 §

Rahat, joita tässä suhteessa tulee tarvittavaksi ylös kannetaan kultakin äänelliseltä äänilukunsa jälkeen, sillä poikkeuksella, että halkoin ostamista varten tarvittavat rahat ovat ainoastaan manttaaleista ylös kannettava.”

Lantulassa kiertokouluja alettiin pitää kyläläisten taloissa. Näitä taloja olivat ainakin Linkki ja luultavasti Prusi ja Virri.

Kiertokoulussa annettiin opetusta, joka vastasi myöhempiä kansakoulun 1-2 luokkaa. Talot veloitettiin antamaan koulun käyttöön luokka- ja opettajanhuone. Myöhemmin myytiin huutokaupalla koulun tilojen ja tarvikkeiden hankinta.

Ekojärvellä ja Kivijärvellä toimi omat kiertokoulut vaikkakin väestö kuului päätalojen kinkerialustaan. Ekojärvellä koulu määrättiin pidettäväksi vuoro vuosina eri taloissa ja Ekojärven molemmilla puolilla.

Kiertokoulu oli tarkoitettu 9-16 vuotiaille lapsille. Kunnilla oli oma koulukassa, johon saatiin varoja mm. tupakkamaksun avulla. [jokainen, olipa hän mitä säätyä hyvänsä, joka ei ole täyttänyt kahdeksaatoista vuotta, mutta kuitenkin haluaa polttaa tupakkaa, on velvollinen suorittamaan koulukassaan kunnallislautakunnalta määrättävän laskun.] Myös erilaisien tilaisuuksien kuten lukusijojen ja hautajaisten yhteydessä pidetyistä keräyksistä saatiin varoja koulukassaan.

Koululautakunta saattoi vapauttaa vähävaraiset koulumaksuista, jos nämä laittaisivat lapsensa kouluun. Näin voitiin toteuttaa koulupakkoa. Siihen aikaan koulua pidettiin usein täysin joutavana ja lapset haluttiin pitää kotona töitä tekemässä.

2.2 Kansakoulut

Oppivelvollisuuslain voimaantultua 1921 saatiin voimaan asetus, jolla lähinnä maalaiskunnat määrättiin perustamaan kansakouluja. Kansakouluihin perustettiin 1-2 luokat ja kiertokoulut lopetettiin. Tyrvään ensimmäinen kansakoulu oli Kirkonkylän kansakoulu. Myöhemmin nimi muutettiin Hopun kouluksi. Lantula lähinnä oleva ensimmäinen kansakoulu tuli vuonna 1892 Onnelan koulun nimellä (nyk. Stormin koulu). Seuraavaksi tulivat Kaltsilan ja Ekojärven koulut 1908 ja 1910. Koulujen perustamista vauhditti tonttilahjoitukset.

Koska koulupiirit olivat isoja, pidettiin alakouluja vuokratiloissa Ekojärvellä, Kivijärvellä ja Lantulassa. Kaltsilan koulupiirin, johon myös Lantula kuului, alakoulua pidettiin vuorovuosina koulun veistoluokassa ja Lantulassa Wähä-Pällin tuparakennuksessa. Alakoulun opettajana toimi Edit Makkonen. Kylillä pidettiin iltaisin myös jatkokoulua, joka ei ollut pakollista. Jatkokoulua käytiin kaksi vuotta

3. Oma kansakoulu

3.1 Taustaa

Vuonna 1935 pidetyssä silloisen alakoulun kokouksessa virisi keskustelu omasta koulusta, koska Kaltsilan koululle oli pitkä koulumatka Lantulasta, sen oppilasmäärä oli ylärajoilla ja koululle vievä tie, nykyinen Lantulantie, oli huonossa kunnossa. Päätettiin ruveta selvittämään tonttiasiaa. Valittu tontti sijaitsi Vesilahdentien ja Vatajantien muodostaman U:n perästä. Koulun nimeksi päätettiin laittaa Isojärven koulu.

1937 kokouksessa valittiin koulun johtokunta: Maija Virri, Mandi Pälli, Väinö Hannula, Kalle Liitti, Arvi Heinonen, ja Väinö Hanhijärvi. Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Väinö Hannula.

Tontti ostettiin Aino ja Kalle Vastarannalta 1,20 ha, Iida ja Kustaa Ala-Pohjalta 0,80 ha ja myöhemmin Lyyli ja Paavo Finskalta 0,40 ha. Alueessa oli kaksi peltosarkaa, koska opettajain luontaisetuihin kuului kasvimaat. Näihin perustettiin puutarha, johon istutettiin parikymmentä marjapensasta ja kymmenkunta hedelmäpuuta.

Kun tonttiasia saatiin järjestykseen ja kunnanvaltuusto hyväksyi kauppakirjat 7. kesäkuuta 1938, alkoi koulun johtokunta välittömästi teettää raivaustöitä tontilla 4 markan tuntipalkalla.

Arkkitehti Mirjam Kulmalalta pyydettiin piirustukset (liitteet 1 ja 2), joita jouduttiin hieman muuttamaan, kun rakennus käännettiin pohjois-etelä suunnasta länsi- itä suuntaan. Johtokunta hyväksyi kustannusarvion 446 200 markkaa kokouksessaan 26. syyskuuta 1938.

Johtokunnan käsitellessä koulun rakennustarjouksia 3. tammikuuta 1939 loppusuoralle jäivät Tyrvään Höyrysaha ja Höylä 450 000 markan tarjouksella ja Lantulan saha Oy:n sekä rakennusliike Kulmalan yhteistarjous 456 000 markkaa. Lopulta viimeksi mainitut saivat urakan tarkistetulla tarjouksella 446 000 markkaa.

3.2 Koulun rakentaminen

Isojärven kansakoulun rakennuttajana toimivat tarjouskilvan voittajat Lantulan saha Oy ja rakennusliike Kulmala. Urakoitsijoiksi he palkkasivat Eino Lintulan, A. Liuksialan ja L. Välimaan tekemään koulu- ja saunarakennuksen muuraustyöt.

Edellä mainitussa urakkasopimuksessa lukee: ”Urakka käsittää koulurakennuksen kellarien tiilimuuraustyön, palomuurien ja savupiippujen muurauksen valmiiksi teon niihin tulevine ilmanvaihto laitteineen, valmiiksi muurattujen hellojen paikoilleen asettaminen ja niiden

perustuksien liippaus, siis kaiken muuraus-rappaus ja uunityön täysin valmiiksi tekeminen, samoin myöskin kaikki vastaavat työt saunarakennukseksi.” Muuraustöiden urakkasumma oli 12 000 markkaa.

Koulurakennukseen tehtiin sokkeli hakatusta kivistä, jota otettiin paikallisten talojen Rekun, Tuomiston ja Koivun mailta sekä Piimäsuon laidasta ja Ohrankangas-vuoresta. Kivijalan rakentamista varten tehtiin urakkasopimus Oskari Tyrväsen kanssa. Urakkasopimuksen mukaan Tyrvänen joutuu itse hankkimaan tarvittavat kivet koulun kivijalkaa ja ulkorappuja varten. Tyrvänen rakensi myös koulun ulkoseinien perusmuurit. Rakennuksen seinät tehtiin hirrestä ja lämpöeristeenä käytettiin turvepehkoa sekä kutterinlastua. 1950-luvulla ulkoseiniin tehtiin vuorilaudoitus.

Sähköliike T.K. Toivonen teki rakennuksen sähkötyöt urakkasopimuksen mukaisesti. Koulurakennuksen ullakolle asennettiin 2 kpl kattovalopisteitä ja koko ensimmäiseen kerrokseen 24 kpl. Ulkoseinävalopisteitä asennettiin 3 kpl ja pistorasioita 9 kpl. Kellareihin 5kpl, ulkorakennukseen 6 kpl ja saunarakennukseen 2 kpl kattovalopisteitä. Sähkötöiden urakkalaskelma oli 9800 markkaa.

Koulun puutöitä varten tehtiin urakkasopimus puuseppä Urho Niemisen kanssa. Sovittiin, että hän tekee koulun ikkunalaudat ja ovet laadittujen piirustusten mukaisesti männystä. Piirustuksissa näkyvät lautarakenteiset ovet eivät kuuluneet urakkaan. Nieminen teki kaikki työt Sammaljoella, josta työnantaja Mirjam Kulmala kuljetutti ne rakennukselle. Puutöiden urakkasumma oli 17 500.

Koulurakennus oli kooltaan sen ajan maaseuturakennusten suurimpia: kuutiotilavuus 1800m³, lisäksi tehtiin ulkorakennus 360m³ ja saunarakennus 82m³.

Koulutiloina olivat yläkoulun luokka 66m², yhdistetty alakoulun luokka ja veistosali 50m², keittola 22m² sekä eteinen 36m². Yhteensä koulutiloja oli 174m². Alakoulun opettajan käytössä oli yksi huone, keittiö ja eteinen. Yhteensä 40,3m². 1950-luvulla opettajalle rakennettiin yläkertaan 28m²:n Makuuhuone. Yläkoulun opettajan käytössä oli 3 huonetta ja keittiö. Yhteensä 84,4m².

Ulkorakennuksessa oli molemmille opettajaperheille oma ”yksireikäinen ulkovessa”. Oppilaiden käytössä oli sekä pojille että tytöille omat ”kolmireikäiset ulkovessat”.

Vaikka rakennusaikataulu oli tiukka, koulu valmistui 4. elokuuta 1939. Ulkorakennus ja sauna valmistuivat myöhemmin loppukesällä. Rakennusprojektin loppusummaksi tuli lopulta 478 760 markkaa, joka ylitti kustannusarvion n. 30 000 markalla.

4. Kouluajan alku

Koulutyö alkoi normaalisti 17. päivä elokuuta 1939. Opettajien virat olivat olleet haussa jo saman vuoden maaliskuussa ja vielä toukokuussa. Yläkoulun opettajan virkaa oli hakenut 37 ja alakoulun 30. Yläkoulun opettajaksi valittiin Aili Marttila ja alakouluun Sirkka Sinivirta. Valinnoista tehtiin valitus kouluhallitukseen, mutta valinnat eivät muuttuneet. Poikien käsitöiden opettajaksi valittiin ainoa hakija Tuure Virri (liite 3) ja keittäjäksi valittiin Anni Lehtimäki, joka aloitti työt vasta 1. lokakuuta.

Ensimmäisenä vuonna koulussa oli yhteensä 56 oppilasta (liite 5): Yläkoulussa oli 30 oppilasta, alakoulussa 17 ja jatkokoulussa 9. Seuraavana vuonna koulussa oli jo 73 oppilasta: Yläkoulussa 40, alakoulussa 21 ja jatkokoulussa 12. Siihen aikaan alakoulussa oli 2 luokkaa ja yläkoulussa 4.

Isojärven koulun koulupiiriä laajennettiin liittämällä pieniä alueita Stormin, Ekojärven ja Kaltsilan koulupiireistä.

Ritva Linkki, nykyään Uurto, muisteli kouluun menoa seuraavasti:

”Opettajat olivat innokkaita ja saivat kylällä paljon uutta aikaan. Oppilaat olivat iloisia, koska koulumatka oli selvästi lyhentynyt. Koululaukussa oli koulukirjat, maitopullo, voileivät ja ruokaliina.”

Tuure Tuomisto muistelee 2000 vuonna pitämässään puheessa seuraavaa:

”Koulutyö sujui hyvin. Suunniteltiin joulukuun alkuun koulun vihkiäisiä. Syyskuun alussa nousi synkät pilvet Euroopan taivaalle. Joulukuun alussa Suomi joutui sotaan Neuvostoliiton kanssa. Alkoi Karjalan evakuointi. Koulutyö lopetettiin.”

Isojärven koululle sijoitettiin evakkoja Uudeltakirkolta ja Kanneljärveltä, pääosin kuntain yhteiseltä kunnalliskodilta. Koulun ulkorakennus täytettiin evakkojen kotieläimillä.

Ritva Uurto muistelee, että koulua käytiin muutaman kerran evakkojen kanssa:

”Istuimme lattialla ja matalilla koulupenkeillä luettiin ja kirjoitettiin ja samalla mummut ja papat keinuttelivat vieressä. Karjalaisten murre myös ihmetytti ja kummastutti, mutta pian se tarttui myöskin meille ja ymmärsimme hyvin toisiamme, tulihan sieltä myöskin lapsia ja niin kylälle tuli lisää kavereita.”

Evakkojen uudelleensijoittaminen kesti niin kauan, että koulu saatiin alkamaan uudelleen vasta 6. päivänä toukokuuta 1940. Koulua jatkettiin kesäkuun puoliväliin ja silloin jaettiin ensimmäiset päästötodistukset (liite 7).

Siirtolaisia jäi Lantulaan niin paljon, että kouluun tuli 17 oppilaan lisäys ja vuonna 1940 koulun oppilasmäärä oli suurimmillaan: 73 oppilasta.

Jokaisesta opiskelijasta täytettiin kansakoulunoppilaan opintokirja, jonka ensimmäisellä sivulla oli otteita oppivelvollisuuslaista. Arvostelut 2-vuotisessa alakansakoulun opintokirjassa (liite 7) olivat käytös, huolellisuus ja tarkkaavaisuus, uskonto, uskonnonhistoria siveysoppi, ympäristöoppi, askartelu, lukeminen, kirjalliset harjoitukset, laskento, leikki ja voimistelu, käsityöt ja laulu.

3-vuotisessa yläkansakoulussa tuli lisäksi historiaa, kotiseutuoppia, maantietoa, luonnontietoa, mittaussoppia, piirustusta, kaunokirjoitusta ja urheilua.

5. Koulunkäynti talvisodan jälkeen

Syksyllä 1940 kouluvuosi alkoi normaalisti ja jatkui lukuun ottamatta sotavuosia ja työtilanteen vaatiessa syyslukukausien alkamisajan siirtämistä.

Talvisodan jälkeen oli puutetta ruuasta ja koulun oppilaat tekivät retkiä lähimetsiin. Metsissä he keräsivät puolukoita ja sieniä ruuaksi (karjalaiset käyttivät paljon sieniä). Oppilaat suorittivat talkoomerkkejä keräämällä viljan tähkiä pelloilta ja käpyjä metsistä.

Lukuvuonna 1941-1942 aloitettiin koulun piirissä pikkulottatoiminta, jota johti Lottaopistossa pikkulotta-kurssin suorittanut opettaja Sirkka Sinivirta (liite 6). Koska koulua ei sodan vuoksi juuri ollut, voitiin hyvin käyttää koulun tiloja. Toinen opettaja Aili Marttila avusti Sinivirtaa toiminnassa. Pikkulottiin kuuluivat vain alle 17-vuotiaat. Sen jälkeen siirryttiin varsinaisiin lottiin ja vannottiin Lottavala. Pikkulotat järjestivät kylällä kaikenlaista toimintaa, kuten juhlia, joiden tuloilla hankittiin tytöille pikkulottapuvut.

1945 isojärven koulusta lähti ensimmäiset oppilaat Tyrvään yhteiskouluun. Nämä oppilaat joutuivat asumaan viikot Vammalan kauppalassa, koska liikenneyhteyksiä ei ollut. Viikonloppuisin he tulivat kotiin Lantulan saha Oy:n autolla.

Vuonna 1948 tuli yläkouluun yksi luokka lisää eli nyt oli alakoulussa 2 luokkaa ja yläkouluissa 5 luokkaa. Tuohon aikaan 7. luokan oppilaat olivat paljon poissa koulusta, koska sodan jälkeen oli tiloilla paljon työtä ja lapset olivat vanhempien apuna.

1955 kunnanhallitus vaati Isojärven kansakoulun nimen muuttamista Lantulan kansakouluksi. Kouluhallitus hyväksyi nimimuutoksen piirijakoasian yhteydessä 17. huhtikuuta 1955. Samana vuonna koululle tuli ensimmäinen mies-opettaja Leo Luukkainen. Hänen jälkeensä yläkouluissa oli pääosin mies-opettajia.

Koulussa toimi 50-luvulla myös Tyrvään kunnan sivukirjasto. Sen toiminta jäi kuitenkin vain noin 10 vuoden mittaiseksi, koska palveluita alettiin hoitaa kirjastoautolla. Vielä nykyäänkin entisen kirjaston kirjahyllykaapit ovat koulun luokassa.

1950-luvun lopussa Lantulan kansakoulusta mentiin Stormiin kansalaiskouluun suorittamaan 8. luokkaa.

1960-luvulla koulun oppilasmäärät alkoivat vähentyä. Tästä seurasi, että alakoulun puolelle siirtyi yläkoulun kolmas luokka. Yläkouluun jäivät luokat 4-7.

Nykyisen Vammalan alueella suljettiin ensimmäiset maaseutukoulut 1960-luvulla. Tähän oli jouduttu suurten ikäluokkien aikuistumisen ja yleisen maaltamuuton seurauksena. Lantulan koulupiiriin liitettiin vuonna 1967 Ekojärven ja vuonna 1968 Kaltsilan lakkautetut koulut, mikä lisäsi koulun oppilasmäärää joksikin aikaa.

6. Peruskoulun aika.

Vammalassa siirryttiin peruskoulujärjestelmään vuonna 1973. Samana vuonna myös Lantulan koulu muutettiin peruskouluksi. Lantulassa toimi 4 ensimmäistä luokkaa. Kaksi alakoulussa ja kaksi yläkouluissa. 5. ja 6. luokka käytiin Stormissa mistä siirryttiin Vammalan ensimmäiseen peruskouluun Sylvälle.

Ekojärven ja Katsilan koulujen lopettamisen jälkeen oli aloitettu koulukyyditykset. Koulukyydityksiä hoitivat lähinnä paikalliset taksit.

50-luvulta alkaen koululla olivat toimineet seurakunnan varhaisnuorisokerhot. Nämä kuitenkin loppuivat 80-luvun loppupuolella.

1970-luvulla Lantulan koululla alkoi toimia pyhäkoulu. Pyhäkoulutoimintaa johti koulun keittäjäksi tullut Helvi Tuomisto. 1987 vuodesta asti pyhäkoululaiset ovat pitäneet koululla Joulukirkkoa. Tästä lähtien Joulukirkko on ollut koululla joka vuosi.

Vuonna 1983 perustettu Lantulan seudun kyläyhdistys toimi aktiivisesti koululla ja järjesti siellä juhlia ja hiihtokilpailuja. Kyläyhdistys osti koululle ensimmäisen pianon 1988. Pianoa käytettiin ensimmäisen kerran kevätjuhlassa 1988. Vuonna 1993 Lantulan seudun kyläyhdistys myös perusti koululle lapsiparkin, joka toimi koulurakennuksen entisessä opettajan huoneistossa. Parin vuoden kuluttua se muuttui ryhmäpäiväkodiksi, jossa lähes kaikki saivat päivähoiton. Parhaimmillaan ryhmäpäiväkodissa oli neljä työntekijää ja yli 20 lasta osa- ja kokopäivähoidossa.

1990-luvulla Vammalassa lakkautettiin monia neliluokkaisia ala-asteita. Myös Lantulan koulu joutui lakkauttamisuhan alle. 1991 Lantulan koulu aiottiin lakkauttaa viiden muun ala-asteen lisäksi. Tällöin järjestettiin kaikkien koulujen puolesta mielenosoitus Vammalan torilla.

Vammalassa päätettiin antaa koulujen jatkaa, jos oppilasmäärä ei putoa alle 15 oppilaan. Lantulan koulu sai lisää aikaa, sillä kylälle muutti 16. oppilas juuri viime hetkellä. Koulussa oli jo valmiiksi 16 oppilasta, mutta yksi heistä asui vakituisesti Vammalan keskustassa.

Lantulan seudun kyläyhdistyksen ylläpitämän ryhmäpäiväkodin yhteyteen perustettiin Vammalan ensimmäinen esikoulu, jossa oli aluksi kymmenen lasta (myös allekirjoittanut). Tämän yksityisen esikoulun ensimmäisenä opettajana toimi lastentarhaopettaja Irmeli Minkkinen. Opettajan palkka koostui työllistämistuesta ja vanhempien päivähoitomaksuista.

Vuoden -93 jälkeen koulun kohtalo oli vaakalaudalla lähes vuosittain. Vuonna 1999 Lantulan koulupiiriläiset ehdottivat opettajien tuella, että koululaiset voisivat opiskella samassa koulussa kuudenteen luokkaan asti, mistä siirryttäisiin suoraan yläasteelle. Kaupunki hyväksyi ehdotuksen ja samana vuonna kouluun tuli viides ja seuraavana vuonna kuudes luokka.

2000-luvulla kylän syntyvyys laski ja koulun oppilasmäärä ennusteet näyttivät huonoilta. Pian päätettiin, että koulu lakkautettaisiin vuonna 2005, koska vuosittain syntyi koulupiiriin vain 1-2 lasta. Kaikki oppilaat siirtyisivät Stormin koulun syksyllä 2005.

Kun koulu sitten lakkautettiin oli oppilaita 29. Seuraavana vuonna esikouluun olisi tullut vain yksi lapsi. Koulupiiriläisten oli lopulta taivuttava tavallaan voittajina, koska koululle oli saatu lisää aikaa peräti 14 vuotta ensimmäisen kovimman uhan jälkeen. Kaikkiaan koulu toimi 66 vuotta.

Koulun, esiopetuksen ja päivähoiton yhteistyö oli koko päivähoiton 11 vuotisen olemassaoloajan hyvää. Vuonna 1992 syntyneet kyläläiset olivat ainoa ikäluokka, jolla oli mahdollisuus saada koululta sekä koulutus että päivähoito 12 vuoden ajan, vuodesta 1993 vuoteen 2005.

Koulun viimeisinä opettajina toimivat Petri Alhosaari vuodesta 1994 ja Outi Mikkola vuodesta 1991. Viimeisenä keittäjänä toimi Mirja Pajunen.

7. Lakkautetun koulun toiminta nyt

Kevätjuhla 2005 oli koulun viimeinen virallinen tilaisuus. Kesän ja syksyn 2005 Lantulan seudun kyläyhdistys kävi neuvotteluja Vammalan kaupungin kanssa koulunrakennuksen tulevasta käytöstä ja mahdollisesta koulun ostosta. Koulun hinnaksi määrättiin tontti mukaan lukien 60 000 euroa. Marraskuussa päästiin neuvotteluissa tulokseen, että kaupunki myy toimivalle kyläyhdistykselle koulurakennuksen 15 000 euron kauppahinnalla. Tontti jäi vielä kaupungille.

Lakkauttamisen jälkeen koulu oli puoli vuotta käyttämättömänä. Ensimmäinen tilaisuus oli pyhäkoulun joulukirkko, joka oli järjestyksessä 18.

Tammikuussa 2006 alkoivat ikäihmisille suunnatut ”perjantaituulahdukset”. Vanhemmille siellä oli ruokailu ja vuoroviikoin Vammalan seurakunnan ja Sastamalan opiston järjestämää ohjelmaa. Lapsille oli pelejä ja kioski. Lapset myös osallistuivat Sastamalan opiston kansainväliseen Teddy-Bear-projektiin yhdessä vanhusten kanssa. Nykyään lasten perjantai-iltaa kutsutaan nimellä ”Aarnen kerho”. Kerhoa pitää Sylvään koulun opettajana toimiva Arne Toivo.

Koulua pidetään kunnossa lähinnä talkoovoimin. Järjestetään puutalkoita ja siivoustalkoita. Kun lapset osallistuvat talkoisiin he saavat palkinnoksi kyläyhdistyksen järjestämiä retkiä. Viime vuonna käytiin Särkänniemessä ja tänä vuonna mennään Ähtärin eläinpuistoon.

Kun koulusta ja sen lähialueista tehtiin suunnistuskartta, alkoi Suunta-Sepot järjestää koululla suunnistuskilpailuja. Tähän mennessä kansallisia kilpailuja on ollut kuudesti: kahdet iltakilpailut, yhdet yökilpailut ja lisäksi useita tyrvisrasteja.

Rusun reitti, luontopolku ja hiihtolatu sekä laavu valmistuivat vuonna 2004. Reitin lähtöpaikka on koululta ja se on kaikkien vapaasti käytettävissä.

8. Lopuksi

Alussa esittämäni kysymykset, miksi Lantulan kaltaiseen pieneen kylään rakennettiin koulu ja miksi se sitten lopetettiin ovat mielestäni saaneet tutkielmassani vastaukset.

Oppivelvollisuuslaki vuodelta 1921 antoi kaikille lapsille mahdollisuuden saada kunnon opetusta. Kuitenkin vain noin puolet lapsista kävi 1920-luvulla kansakoulua. 1930-luvulla koulua alkoivat käymään kaikki lapset ja Lantulaan rakennettiin koulu, koska kylän syntyvyys oli suuri ja muihin kouluihin, kuten Kaltsilaan ja Ekojärvelle oli Lantulasta pitkä matka huonoa tietä.

Koulu lopetettiin siksi, koska kylän syntyvyys laski 1900-luvulla ja ennusteet näyttivät huonoilta. Lisäksi peruskoululaki vaikutti siihen, että kyläkouluille jäi vain neljä vuosiluokkaa ja koulujen ylläpito pienillä oppilasmäärillä oli kallista.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Esko Pietilä (1998). *Lantulan ja Ekojärven seutu ajassa muuttuneessa*. 2. painos. Kokemäki. Satakunnan painotuote Oy.

Teresa Haukkala, Juhani Reku, Raino Ojansivu, Tuomas Reku (2006). *Hermannin* (Ojansivun sukuyhdistys RY:n jäsenlehti joulukuusta 2006). Tampere. Multiprint.

Eero Hanhijärvi (2003). *Linkin kronikka. Tietoja ja muistikuvia Tyrvään Isojärven Linkin talosta ja sen asukkaista vuoteen 1934*. 1. painos. Piikkiö. Digipaino - Turun Yliopisto

Sähköiset lähteet

<http://www.lantulanseutu.net/kylasuunnitelma.htm>

<http://fi.wikipedia.org/wiki/Oppivelvollisuus>

Muut lähteet

Tuure Tuomiston puhe 30.7.2000 Virrin sukuokouksessa.

Alkuperäiset urakkasopimukset. Lantulan Saha Oy:n ja Rakennusliike Kulmalan ja Tyrvään kunnan välillä.

Tuure Tuomisto 1989 puhe Lantulan koulun 50-vuotisjuhlassa.

Henkilölähteet

Ritva Uurto. Haastattelu ja muistiinpanot 2007

Leena Virri-Hanhijärvi. Haastattelu 2007

Ilari Hanhijärvi. Haastattelu 2007

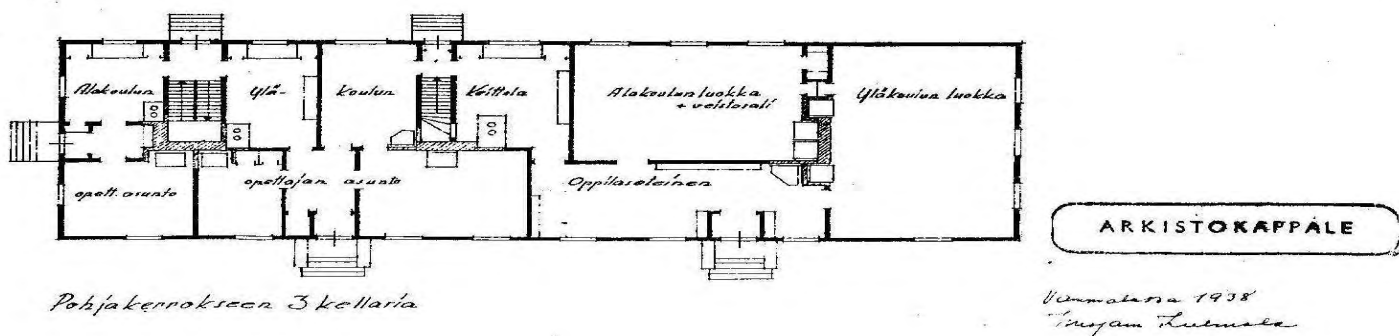
LIITTEET

Liite 1: Ulkopiirustukset 1938

Piirustuksissa näkyvä vasemman päädyn ovi oli suunnitteilla, mutta sitä ei kuitenkaan toteutettu. Kaikkia ikkunoitakaan ei tehty.

Liite 2: Sisäpiirustukset 1938

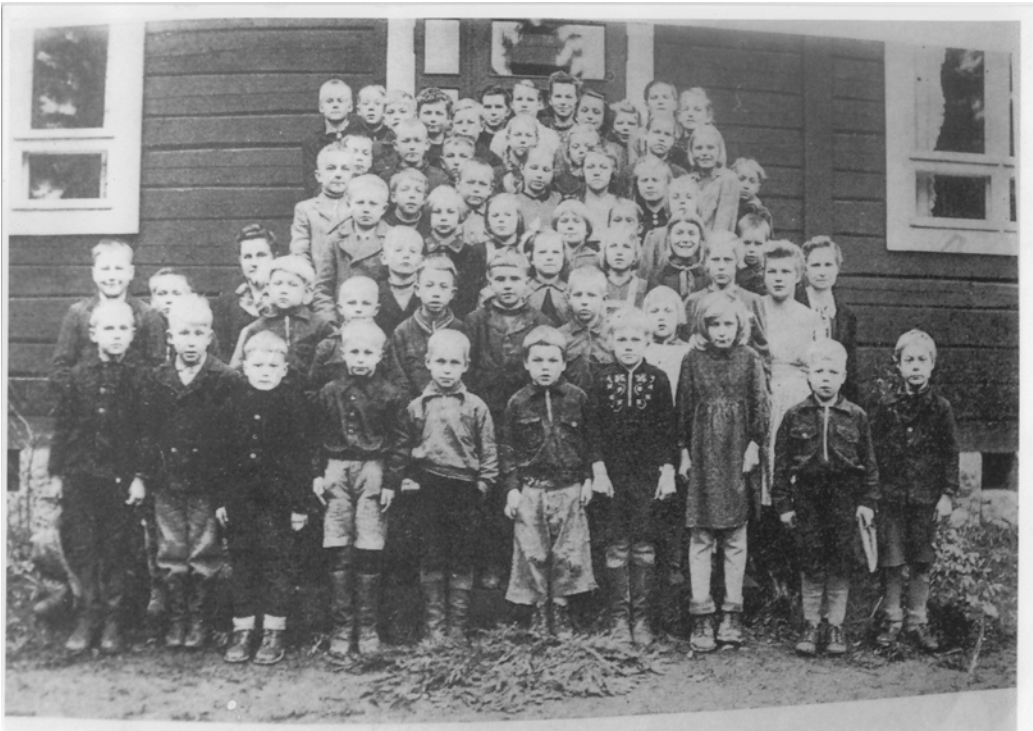
Liite 3: Ensimmäiset opettajat vuonna 1939: vas. Aili Marttila, Tuure Virri ja Sirkka Sinivirta

Liite 4: Todistus 1940-luvulta:

Arvostelut alakansakoulussa					Arvostelut yläkansakoulussa					Arvostelut jatko-opetuksessa			Arvostelut nähty kotona	
Vuosi	1	2	3	4	Vuosi	1	2	3	4	Vuosi	1	2	Päiväys	Huoltajan nimikirjoitus
Lukuvuosi	1942	1943	1944	1945	Lukuvuosi	1946	1947	1948	1949	Lukuvuosi	1950	1951		
Lukukausi	SI	KI	SI	KI	Lukukausi	SI	KI	SI	KI	Lukukausi	SI	KI		
Päiväys	1942	1943	1944	1945	Päiväys	1946	1947	1948	1949	Päiväys	1950	1951		
Käytös	10	10	10	10	Käytös	10	10	10	10	Käytös			25.6.1958	Helmi Hanhijärvi
Huolell. ja tarkk.	10	10	10	10	Huolell. ja tarkk.	10	9	9	10	Huolell. ja tarkk.			15.1.1959	Helmi Hanhijärvi
Uskonnoissa	8	7	7	7	Uskonnoissa	7	7	7	7	Kirjallisuudessa			14.1.1960	Helmi Hanhijärvi
Usk. hist., siv. op.	-	-	-	-	Usk. hist., siv. op.	-	-	-	-	Yhteiskuntaop.			29.5.1961	Helmi Hanhijärvi
Ympär. op., usk.	6	7	7	7	Lukemisessa	8	8	8	8	Maataloudessa			7.1.1962	Helmi Hanhijärvi
Lukemisessa	7	8	8	8	Kirjall. harjoit.	7	7	7	7	Kotitaloudessa				
Kirjall. harjoit.	6	7	6	6	Historiassa	-	-	-	7	Käsitöissä				
Laskennossa	7	8	8	8	Kotit. op., maant.	6	7	8	9	Kirjoituksessa				
Leikissä ja voim.	6	6	6	6	Luonnontiedossa	-	-	-	7	Laskennossa				
Käsitöissä	6	7	7	7	Maa- ja kotital.	-	-	-	-					
Laulussa	4	5	5	5	Terv- ja ratt. op.	-	-	-	-					
Ollut poissa tunt.	5	4	4	4	Lasken. ja mitt. op.	8	8	8	8					
					Piirustuksessa	6	6	7	7					
					Kaunokirjoituks.	6	6	7	8					
					Käsitöissä	6	8	8	8					
					Voim., leik., urh.	6	6	6	6					
					Laulussa	6	6	6	6					

Liite 5: Isojärven koulun ensimmäisiä oppilaita

Liite 6: Pikkulottakurssilaisia koulun pihassa

Liite 7: Lantulan koulusta ensimmäisinä lähteneet

